

Kraków, 4.06.2019

Rada Instytutu Nauk o Środowisku
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Sz. P. Rafał Rostecki Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Krakowie
Mogilska 25, 31-542 Kraków

Szanowny Panie Dyrektorze,

na podstawie par 10 ust 1, par 10.ust 2 i par 10 ust 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną, Rada Instytutu Nauk o Środowisku UJ wnioskuje o objęcie całoroczną ochroną strefową o promieniu 100 m stanowiska gniewosza plamistego (*Coronella austriaca*) na terenie Zakrzówka w Krakowie. Obszar wnioskowany do objęcia ochroną jest przedstawiony w raporcie sporządzonym na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w 2014 r przez S. Burego i B. Zająca¹.

Równocześnie na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie Rada INOŚ UJ **zawiadamia** o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku na terenie proponowanym do objęcia ochroną strefową poprzez powstanie obszaru do gry paintball oraz planowane prace „rewitalizacyjne”: (1) dwukrotne poszerzenie ul. Wyłom, (2) montaż oświetlenia (3) budowę placu zabaw w potwierdzonym siedlisku gniewosza plamistego. Biorąc pod uwagę relatywnie niewielki obszar zasiedlony przez gniewosze plamiste na terenie Zakrzówka w/w zmiany w środowisku mogą doprowadzić do stopniowego zaniku populacji poprzez zwiększenie powierzchni ruchu rowerowego oraz zintensyfikowanej penetracji fragmentów obszaru dotychczas pozbawionego szlaków pieszych. Dlatego apelujemy o ponowne rozpatrzenie zasadności planowanych prac w kontekście utrzymania trwałości populacji i dobrostanu żyjących na wskazanym terenie zwierząt objętych ochroną prawną (rezygnacji z wymiany nawierzchni i dwukrotnego (!) poszerzenia nawierzchni ul. Wyłom oraz oświetlenia na rzecz montażu progów zwalniających z przepustami dla zwierząt, czynnej ochrony zarastających muraw kserotermicznych i prac porządkowych terenu Zakrzówka).

Informujemy również, iż gniewosze plamisty wymieniony jest w IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej. Państwo Polskie ma obowiązek podjęcia wszelkich działań w celu skutecznego wdrożenia systemu ścisłej ochrony tego gatunku, tym bardziej że jest w naszym kraju bardzo rzadki, wymieniony w Polskiej Czerwonej Księdze

jako gatunek wysokiego ryzyka, narażony na wyginięcie. Stanowisko zlokalizowane na terenie Zakrzówka jest znane od około dekady, a liczne opracowania powstałe na przestrzeni tych lat jednoznacznie wskazują na istnienie trwałej populacji tego gatunku. Ochrona strefowa na terenie Zakrzówka była postulowana jako potrzebna w warunkach bezpośredniego zagrożenia siedlisk przez Burego w 2011 roku^{2,3}, jako bezwarunkowo konieczna w raporcie Burego i Zająca w 2014 roku¹, a także uzyskała poparcie Regionalnej Rady Ochrony Przyrody na posiedzeniu w listopadzie 2014 roku. Mimo to utworzenie strefy zostało zaniechane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Krakowie, a obserwowane i przewidywane zmiany w siedlisku gniewosza plamistego pozostają ignorowane. Zważywszy na w/w zmiany w siedlisku spowodowane aktywnością człowieka, a zwłaszcza istniejące plany utworzenia infrastruktury powodującej ingerencję w siedlisko i zwiększającą penetrację terenów, kolejna rezygnacja z utworzenia strefy będzie uznana za zaniedbanie i jawne naruszenie prawa ochrony przyrody przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Krakowie.

W związku z powyższym, Rada Instytutu Nauk o Środowisku UJ wnosi o bezzwłoczne podjęcie działań zapobiegawczych zabezpieczających stanowisko tego cennego gatunku.

Uprzejmie informujemy, że sposób rozwiązania tej sprawy rozważymy w kontekście obowiązku ciążącego na organach władzy publicznej w związku z art. 12 Dyrektywy 92/43/EEC (Dyrektywy Siedliskowej).

Otrzymują:

Prezydent Miasta Krakowa Pan Jacek Majchrowski / Pl. Wszystkich Świętych 3-4 / 31-004 Kraków / prezydent@um.krakow.pl

Marszałek Województwa Małopolskiego Pan Witold Kozłowski / ul. Raclawicka 56 / 30-017 Kraków / marszalek@umwm.pl

Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej Pan Piotr Kempf / ul. Reymonta 20 / 30-059 Kraków / sekretariat@zsm.krakow.pl

Dyrektor Wydziału Kształtowania Środowiska Pani Małgorzata Mrugała / os. Zgody 2/ 31-949 Kraków

¹ Bury S., Zajac B. 2014. Raport z inwentaryzacji gniewosza plamistego na terenie Zakrzówka wraz z implikacjami dla zachowania populacji. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie.

² Bury S. 2011. Raport z inwentaryzacji gniewosza plamistego na terenie Tyńca i Zakrzówka w Krakowie. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie.

³ Bury, S., Zajac, B., Heise, W., Banach, S., Solecki, A., Bury, A., Lisicka, M. 2016. Występowanie gniewosza plamistego *Coronella austriaca* w Krakowie. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą*, 72(6), 451-458.